

Szubjektív beszámoló az IFLA wrocławai világkonferenciájáról

NÉMETH Márton

Bevezetés

2017 nyarán lehetőség nyílt arra, hogy a Magyar Könyvtárosok Egyesületének támogatásával néhány fiatal hazai könyvtáros önkéntesként részt vegyen az IFLA nyári kongresszusának* lebonyolításában. E sorok szerzője 2010-ben jelen volt az IFLA göteborgi kongresszusán, 2014-ben pedig Lyonban, a fiatal könyvtárosok elő-konferenciáján. Örömmre szolgált, hogy 2017-ben is ott lehettem a könyvtáros világ talán legfontosabb, globális szakmai eseményén. Beszámolómban általános benyomásaimat osztom meg a konferencia helyszínéről, az önkéntes munkáról, illetve a konferencián szerzett szakmai tapasztalatokról és a közösségi élményekről.

A konferencia helyszíne

A lengyelországi Wrocławnak, a könyvtáros világtalálkozó helyszínének igen változatos a történelme. A város a lengyel, cseh és német kultúrák találkozási

pontjaként sokáig különböző nagyhatalmi érdekek ütközőpontja volt. A második világháború után a szinte teljesen lerombolt, elnéptelenedett városban kellett újra kezdeni az életet, a korábban a Szovjetunióhoz csatolt keleti lengyel területekről áttelepített lakossággal együtt. Szerencsére, a terhes történelmi múltnak ma már nem sok nyomát lehet észrevenni a városban. Wrocław pezsgő, dinamikusan fejlődő város, amely 2016-ban Európa kulturális fővárosa volt. Ehhez az eseményhez kapcsolódva felújították a belváros épületeit és kiépítettek egy csodálatos sétányt az Odera partján, kihasználva a több ágra bomló folyóra épülő több mint száz híddal jellemezhető városszerkezet minden erényét.

Mivel a konferencia ideje alatt a tömegközlekedés a résztvevők számára ingyenes volt, ezért a szakmai programok után, esténként szívesen indultunk a város felfedezésére. (Az utóbbi években megvalósított nagyszabású kulturális és oktatási beruházások teljes vertikuma számunkra a város tudományos könyvtá-

* IFLA 83. Világkonferencia és Közgyűlés (Wrocław, 2017. augusztus 19–25.)

rainak meglátogatásakor bontakozott ki teljes egészében.)

A konferencia fő helyszíne az ország egyik legnagyobb rendezvényközpontjában, a Hala Stuleciában (Centennial Hall, Centenárium csarnok) volt. Az épületet 1913-ban, a Napóleon elleni porosz felkelés százéves évfordulójára építették, napjainkban már az UNESCO világörökség része. Az épületet egy csodálatos tó és japánkert veszi körbe. A szakmai programok másik helyszínéül a modern Kongresszusi Központ (Wrocław Congress Centre) szolgált. Szerencsére, a két épület nagyon közel volt egymáshoz. Az önkéntesek szállása az IASE (Instytut Automatyki Systemów Energetycznych) épületében volt, közel a két rendezvényközponthoz.

Önkéntesek a konferencián

Az IFLA konferenciák történetében a 2017-es azért jelentett mérföldkövet, mert a lengyel szervezők vették a bátorságot, hogy a lebonyolításához szükséges önkéntesek csapatába az online csatornák révén öt kontinensről toborozzanak jelentkezőket. Az önkéntesek kb. háromszáz főből álló csapatában jelentős arányt képviseltek az ország minden részéből érkezett fiatal lengyel könyvtárosok; közülük kerültek ki az egyes munkafolyamatok koordinátorai. A szervezőmunka már jóval a kongresszus előtt megkezdődött a jelentkezések intézésével, az önkéntesek beosztásával, a koordinátorokkal való egyeztetéssel és a munka ütemezésével (lehetőleg az egyedi igényekre is figyelve). Ennek folyamányaképpen virtuálisan már a rendezvény előtt összeharatókoltam a munkámat szervező lublini *Joanna Taraszeviczsel* és az önkéntesek vezető koordinátorával, *Joanna Golczyk*kal. A plenáris tájékoztató után, augusztus 17-én bejártuk a rendezvény helyszíneit, majd az egyes munkacsoportoknak adott tájékoztató után elkezdődött a tényleges munka. Az én csapatom feladata a résztvevők ellátása volt a regisztrálóknak járó információs anyagokkal (regisztrációs kártya, kártyatartó, hátizsák a programokkal, város térképpel, szponzori anyagokkal). Feladatunk volt egy „business center” működtetése is, amely gyakorlatilag egy reprográfiai munkaállomást jelentett laptoppal, multifunkcionális nyomtató-szkennelvel, melyet a résztvevők a konferencia ideje alatt térítés ellenében igénybe vehettek. A legtöbb munkát a konferencia hivatalos megnyitása előtti, regisztrációs időszak adta, később már csupán a vendégek másolási és szkennelési igényeinek kiszolgálásában kellett szerepet vállalnom.

A csoportomba jamaicai, szerb, lengyel, libanoni, azerbajdzsáni és ausztrál önkéntesek kerültek. Ez a csoportbeosztás nekem különösen előnyös volt, mert már a konferencia kezdete előtt rengeteg résztvevővel találkozhattam, és az angol mellett próbára tehettem a dán, norvég és svéd nyelvtudásomat is.

A beosztásunk napjain ebédet is kaptunk, és ilyenkor remek alkalom nyílt a társalgásra a többi csapat önkénteseivel. Az egyik csoportnak a rendezvénytermek felügyelete volt a feladata, a másik csoport önkéntesei a tolmácsgépek kiosztásában és a szinkrontolmácsok munkájának támogatásában segédkeztek. A harmadik csoport feladata a résztvevők tájékoztatása volt a regisztrációs térben. A negyedik csoport tagjai a rendezvény helyszíneit járták és tudósításokat készítettek a különféle közösségi médiafelületek számára. Az ötödik csoport tagjai az érkezőket fogadták és segítették a tájékozódásban a vasútállomáson, illetve a repülőtéren.

Összességében a nemzetközi önkéntesekre mindig lehetett számítani (bár érdekes módon a lengyel önkéntesek egy részének néha mintha motivációs nehézségeik lettek volna). Az én csoportomban végig jó volt a hangulat, gördülékenyen ment az együttműködés. Az önkéntes munka révén sok új ismeretséget kötöttem, és jóval gazdagabb élménnyé vált számomra a konferencián való részvétel, mintha csak vendégként, a szakmai programokra koncentrálna vettem volna részt az eseményen.

Szakmai programok

Az IFLA konferencián való részvétel alapos előzetes felkészülést igényel mindenkitől. Tanulmányozni kell a gazdag programkínálatot, ki kell jelölni a prioritásokat, figyelni kell az átfedésekre, kalkulálni kell a rendezvényhelyszínek közötti távolságokkal is, és mindezeket össze kell igazítani az önkéntesek munkabeosztásával (érdemes időt hagyni a poszter kiállítás megtekintésére is). Igen komplex kihívás, de azért meg lehet felelni neki.

Sokat segít a megnyitó előtti speciális ülés azoknak, akik először vesznek részt IFLA konferencián, ugyanis ilyenkor rengeteg hasznos tanácsot lehet kapni a programokról, a helyi tudnivalókról, az IFLA vezető munkatársaival való konzultációs lehetőségekről, s tájékoztatást az egyesület kampányairól, kiemelt programjairól.

A konferencia megnyitója – most először – élőben volt követhető a YouTube-on. Az ünnepi műsor színvonalas zenés-táncos produkció volt, melyben

a vendéglátók bemutatták sokféle kultúrájú városuk történetét.

A továbbiakban a szakmai programból csak azokat emelem ki, amelyek leginkább megragadták a figyelmet. (Az egyes szekciókban elhangzott előadások szövegéről az IFLA repozitóriumában (<http://library.ifla.org>) lehet tájékozódni.)

Legelőször *Frederik Zarndt* adott áttekintést egy felmérés kapcsán a digitális kötelempéldányok kezelésével kapcsolatos nemzeti szabályozások jellemzőiről. Nagyon sokszínű a kép: már ahol van digitális kötelempéldány rendelet egyáltalán. Az előadás arra összpontosított, miért kell szabályozni ezt a területet, és miként lehetne megtalálni a digitális kötelempéldányokhoz való felhasználói hozzáférés különféle módjait. Várjuk a felmérés értékelésének további részleteit.

Az első nap délutánján még két, azonos időben kezdődött szekcióban találtam érdekes témájú előadásokat. Az egyikben az OCLC munkatársai mutatták be digitális könyvtári projektjeiket. Egyre jobban halad előre az automatizáció, mely mind nagyobb szeletét váltja ki a szellemi munkának, és a könyvtárak által nyújtott információs szolgáltatások hozzáadott értékének megállapításakor ezt feltétlenül figyelembe kell venni. A másik szekcióban az IFLA szabványosítási törekvéseit tekintették át a nyílt kapcsolt adatok bemutatásával. Szerencsés volt, hogy az elején általános áttekintést is kaptunk az egész területről, aztán hangsúlyosan esett szó a Könyvtári Referenz Modell (Library Reference Model) szemantikus webes alapelvekhez történő alkalmazásáról. A bibliográfiai adat fogalmát a lehető legszélesebben, általános keretek között értelmezik. A modell a bibliográfiai adatok logikai struktúráját igyekszik leírni függetlenül attól, hogy az adatforrás milyen rendszerben vagy alkalmazásban kerül feldolgozásra, tárolásra. Ezen az általános szinten nem tesz különbséget a hagyományos értelemben vett bibliográfiai (állomány) rekordok, a besorolási rekordok között.*

A szekcióülések mellett a konferencia színes eleme volt a poszter szekció. Ez alkalommal 190 posztert fogadtak el, túlnyomó többségüket be is mutatták a rendezvényen. A könyvtár- és információtudomány szinte valamennyi aktuális témáját felvonultatták a könyvtárügyi stratégiai kérdésektől kezdve az infor-

mációs műveltség terjesztésén keresztül olyan a speciális témáig, mint pl. könyvtári konfliktuskezelés. Erre a szekcióra is igaz volt, mint a rendezvény egészére, hogy ténylegesen az egész világ, mindegyik kontinens képviseltette magát, így a műfaji és tematikus változatosság mellett betekintést nyerhettünk az egyes földrajzi régiókra jellemző aktuális szakmai problémákba is. Jó érzés volt látni azokat a projekteket, melyek keretei között amerikai vagy európai intézmények próbálnak segíteni az információs műveltség terjesztésében a fekete-afrikai országokban. Ezek a poszterek kapcsolódtak a legszorosabban a kongresszus szlogenjéhez: *Library, Solidarity, Society*. Az európai projektek közül azok ragadták meg a figyelmet, amelyek a játék szellemét próbálták bevinni a közkönyvtárakba és tudományos könyvtárakba is (pl. különféle fikciós szerepjátékok egy adott könyvtártípus és szolgáltatásainak megismertetésére). A játékos bemutatók célközönsége a gyerekek és fiatal felnőttek korosztálya volt.

A konferencia programjait számos vonatkozásban átszötte két fontos IFLA kezdeményezés megbeszélése: a *Global Vision Discussion* általános szakmai párbeszéd kezdeményezése a legtágabban vett könyvtárszakmai és felhasználói célközönséggel (<http://globalvision.ifla.org>), illetve a *Library Map of the World* egy interaktív szakmai térkép (<https://librarymap.ifla.org/>), melynek szerkesztésében *Barátné Hajdu Ágnes* tanszékvezető (ELTE KITI), az MKE elnöke mint az IFLA tanácsadó testületének tagjaként vett részt. Ez utóbbi kezdeményezés érdekessége, hogy először tesznek hozzáférhetővé aktuális statisztikai adatokat globális térképre vetítve. Így a tapasztalatok fényében megteremtődik a feltétele a statisztikai adatfelvételek későbbi széles körű nemzetközi összehangolásának. Mindkét kezdeményezés, de főleg a Világtérkép szervezen kíván kapcsolódni az ENSZ fenntartható fejlődés érdekében megfogalmazott céljaihoz. A statisztikákból leszűrt következtésekkel próbálják alátámasztani, milyen területeken fontosak a könyvtárak szolgáltatásai a fenntarthatósággal összefüggésben. A Global Vision párbeszéd-sorozat részeként világszerte műhelybeszélgetésekre (workshopokra) kerül majd sor. Az eredményeket a 2018. évi világkongresszuson összegzik a malajziai Kuala Lumpurban.

* A részletek elérhetők itt: <https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/fibr-lrm/ifla-lrm-august-2017.pdf>
A bevezető előadás írásos változata pedig itt: <http://library.ifla.org/1763/1/078-riva-en.pdf>.

Munkámhoz kapcsolódóan kiemelt figyelemmel kísértem a webarchiválással foglalkozó szekció előadásait. Érdekes esettanulmányokat hallottam a különféle webarchiválási projektek bemutatása kapcsán a kanadai, francia, brit, ausztrál és szlovéniai gyakorlatról. (A British Library pl. teljesen új felhasználói felületet tervez a brit webarchívum számára, és felmerült a nagyközönség fokozottabb bevonása nemcsak a begyűjtendő tartalmakra történő ajánlásokra, hanem a webarchiválási tevékenységbe is.) Egy francia előadásban szó volt a webarchiválás minőségi dimenzióiról. A leartott anyagok magas színvonalú, a nagyközönség által is fogyasztható találása a megfelelő metaadatokkal segítve sok nehézséget rejt, és nagyon az út elején járunk még e téren. Mintaértékű volt egy másik francia előadás, mely bemutatta azt a dedikált munkaállomásokból álló országos hálózatot, melyek révén a francia nemzeti könyvtár koordinálásával begyűjtött anyagok a korábbinál jóval szélesebb körben váltak hozzáférhetővé. A szlovén előadás is igen hasznos volt számunkra. Megtudhattuk, hogy már több mint tíz éves tapasztalattal rendelkeznek a szelektív webarchiválás terén, és a teljes szlovén webes tér aratását 2015-ben kezdték el. Két ember foglalkozik az archiválással, ehhez képest különösen szép a tematikus gyűjteményeik magas száma (pl. az államigazgatási, gazdasági, egészségügyi, kulturális honlapok rendszeres aratása, és az általános webarchiválás megszervezése). A web curator tool szoftver mellé saját kiegészítőt fejlesztetek, amivel a twitteren megjelenő szlovén vonatkozású tartalmak egyes szeleteit is próbálják begyűjteni. Az archívum a <http://arhiv.nuk.uni-lj.si/> címen érhető el.

Abbie Grotke a Kongresszusi Könyvtár munkatársa az internet archiválásával foglalkozó intézményeket tömörítő IIPC konzorcium képviselőjeként összefoglaló előadást tartott a konzorcium tevékenységéről (<http://netpreserve.org>) és hasznos tanácsokkal szolgált arról, miképpen kellene az egyes országok jogi szabályozásán változtatni a webarchiválás optimális jogi környezetének megteremtéséhez. Elemezte a webarchiváláshoz szükséges személyi és infrastrukturális feltételeket. A jogi szabályozás kapcsán újra előkerült a hozzáférés problémája, hogy számos országban a honlap-tulajdonosok egyedi engedélye nélkül egyáltalán nem lehet egy adott honlapot learatni, s hogy ez komoly adminisztratív akadályt je-

lent. Központi kérdés a gyűjtőkör minél pontosabb lehatárolása, illetve hogy minél hatékonyabban beilleszthető legyen a webarchívum a könyvtár általános szolgáltatási keretrendszerébe, de legyenek meg a kapcsolatai más szolgáltatások felé is.*

Hasznosak voltak az újragondolt könyvtári terekről, a könyvtáráépítéssel feladatairól, új típusú könyvtári szolgáltatási terek kialakításáról tartott előadások is. A norvég, kínai és finn előadó különösen megragadta a figyelmem, mint ahogy az ELTE hallgatóiét is, akik blogbejegyzésben (<https://wlicvol2017.wordpress.com>) számoltak be a szekcióülésről.

Fontosnak találtam még az IFLA irányelvekhez kapcsolódó beszélgetést Donna Scheeder leköszönő elnökkel és Gloria Perez Salmeron (a konferencia végén hivatalba lépett) új elnökkel. A workshopok aktív közreműködésre és bőséges tapasztalatcserére adtak lehetőséget, másfajta szakmai dimenziót képviselve, mint a frontális előadások.

Közösségi élmények

A szakmai programok és az önkéntes munka mellett az IFLA konferenciák legvonzóbb oldalát azok a közösségi élmények jelentették, melyek által megélhető, hogy valóban egy globális szakmai közösség tagjai a résztvevők. Például első nap, a kulturális esten a Kongresszusi Központ mögötti tóparton pazar vendéglátásban volt részünk. Háromezer ember ismerkedt egymással, buliztak, járták a polonézt a tó körül a profi táncosok instrukciói szerint. A vízi show-t követően ún. csendes diszkóra került sor. Négy DJ keverte a zenét négy különféle csatornán. A közönségnek kiosztott fejhallgatókon a csatornáknak különféle színek voltak, így lehetett látni, ki bulizik egyszerre ugyanarra a zenére. Aki hagyományosabb élményre vágyott, azok számára a workshop előadótermet táncterré változtatták, és nyolcvanas évek zenéje volt a kínálat.

A kulturális esten túl még két kiemelkedő közösségi élményben volt részem. Az egyik a fiatal könyvtárosok kötetlen találkozója volt a nyitónap végén. Innen pedig egy patinás étterembe voltam hivatalos, az ALISE (Association for Library and Information Science Education), az ASIST&T (Association for Information Science & Technology), a Chinese

* Sajnos az IIPC következő közgyűlése Új-Zélandon lesz, ahová esélytelen eljutnunk. Abbie Grotke támogatást ígért az OSZK-nak a konzorciumhoz történő csatlakozás feltételeinek megvizsgálásáról.

American Librarians Association (CALA) és az iSchools Organization által szervezett vacsorára*. Az esten az amerikai oktatókkal lehetett beszélgetni az európai és amerikai könyvtári környezetről és a könyvtárosképzés különbségeiről. *Sheila Webber* beszámolt arról, hogy kutatásainak középpontjában mostanában a fiatal és az idősebb generációk egymáshoz való kapcsolat áll. Az Európa-szerte mind több helyen megrendülő szociális rendszer a könyvtárak szerepét is felértékeli abban, hogy egyfajta híd szerepet vállaljanak a generációk tagjai között. Ha úgy tetszik, ez is egyfajta vetülete a könyvtár mint közösségi és találkozási tér funkciójának. Beszélgettünk még arról is, hogy mennyire fontos mindkettőnk szerint, hogy az IFLA konferencián ne csak a közvetlen szakmai érdeklődésünkhöz, munkánkhoz kapcsolódó programokat kísérjük figyelemmel, hanem próbáljunk minél szélesebb körből élményeket, tapasztalatokat szerezni az érdeklődésunktől távolabb álló témakörökből is.

Tudományos könyvtári túra

A konferencia hivatalos programjainak zárása után, szakmai kirándulásokon lehetett részt venni. A gazdag kínálat magában foglalt ingyenes wrocławai programokat (egész napos, illetve félnapos túrák közkönyvtárakba, illetve tudományos könyvtárakba), valamint egész napos túrákat Délnyugat-Lengyelország különféle városaiba, rendkívül kedvező áron. Választásom az egész napos wrocławai tudományos könyvtárakat megcélzó programra esett. A program a Wrocławai Közgazdaságtudományi Egyetem Könyvtárában kezdődött. A kampuszon régi és modern épületek együttese található szép zöld környezetben. A Központi Könyvtár egy hat éve átadott modern épületben található. Az egyetem hallgatói és oktatói mellett a városból is bárki beiratkozhat a könyvtárba. (Általános információk a könyvtárról angolul: <http://www.bg.ue.wroc.pl/index.php/en/about-dcine>.)

A tetszetős belső terekben az aktuális lengyel társadalomtudományi, közgazdasági szakirodalom közvetítésére koncentrálnak. A nemzetközi szakirodalom jó részét inkább digitálisan szerzik be. Részt vesznek a Kongresszusi Könyvtár nemzetközi fölőspéldány-csere programjában, így a nemzetközi szakirodalom papíralapon is érkezik az intézménybe. Nyomatott

formában szerzik be a környező országok angol nyelvű közgazdasági szakfolyóiratait is. Az intézményben Europe Direct információs pont üzemel. Automatikus könyvkölcsönző berendezésük révén a nap 24 órájában visszavihetők a kikölcsönzött könyvek. Azt tervezik, hogy meghosszabbított nyitva tartásra állnának át, amelyhez csak minimális könyvtárosi személyes jelenléteket biztosítanak, viszont a helyben használat és a számítógépes kölcsönzés így is gördülékenyen folyhat. A szabadpolcos állományt tömörraktár is kiegészíti az intézmény pincéjében.

A második állomás az Osolineum patinás műemlék épülete volt, mely Lengyelország egyik legnagyobb tudományos könyvtárának ad helyet. A könyvtár gyűjtőköre a lengyel nyelv és irodalomra, valamint egyéb szláv nyelvekre és irodalmakra fókuszál. Állománya csak helyben használható az olvasói számára (<https://ossolineum.pl/index.php/english/>). Az Osolineum eredetileg Lembergben (Lwów, Lviv) működött gazdag főnemesi könyvtárral és kincstárral. A név is az alapító Osolinski főnemes nevére utal. Juliusz Słowacki, a nagy lengyel irodalmár szinte teljes hagyatéka itt található, s számos igen értékes egyéb gyűjteményt is őriznek. A második világháború után az eredeti állomány egy részét Wrocławba menekítették, a másik része Lembergben maradt, ami a Szovjetunióba került, majd Ukrajna része lett. A közös digitalizálási programnak köszönhetően most már sikerült virtuálisan újraegyesíteni a könyvtárat, s igyekeznek hozzáférhetővé tenni a közös állomány mind nagyobb hányadát a nagyközönség számára is.

A wrocławai Műszaki Egyetem Könyvtára két épületben helyezkedik el. A modern olvasói terekben számítógépes munkaállomások és a szerver-infrastruktúra kapott helyet. Itt található a látássérült felhasználók számára speciális könyvtári alkalmazásokat kidolgozó kutatás-fejlesztési központ, illetve a könyvtár digitalizáló műhelye is. Az egyetem patinás, 19. században épült főépülete a modern könyvtári épülettől mintegy 300 méterre helyezkedik el. A tágas olvasóteremben rögtönzött kiállítást láthattunk a német nyelvű 19–20. századi műszaki irodalomból. A kétfajta szolgáltatási tér és kínálat igen jól kiegészíti egymást. A modern épület belső terei lenyűgözőek, és ideálisak az egyéni tanuláshoz, miközben vonzó közösségi térként is működnek, a hagyományos ol-

* Ezúton is köszönöm Lydia Middleton elnöknek és Lynn Connaway OCLC kutatási igazgatónak, hogy meghívtak erre a vacsorára. A változatosság, a különféle szakmai háttérű emberek eszmecsereje volt benne igazán üdítő.

vasóterem pedig a fizikai könyvállományhoz nyújt vonzó környezetben hozzáférést.

Utolsó állomásunk a Wrocław-i Egyetem új főépületében elhelyezkedő központi könyvtár meglátogatása volt az Odera partján, szemben az óvárossal. A digitalizáló műhely, illetve a restaurátor műhely megtekintésére volt lehetőségünk. A digitalizálást végző munkatársak mostanában a mikrofilmen őrzött régi anyagok digitalizálásával foglalkoznak. A digitális könyvtárnak önálló portál készült, ahol bemutatnak mindent az állományból, amit a szerzői jogi szabályok lehetővé tesznek (<http://www.bibliotekacyfrowa.pl/dlibra>). Az integrált rendszer, amit használnak a digitális objektumok tárolására és bemutatására több lengyel egyetem közös fejlesztésének eredménye, és kompatibilis az összes fontos digitális dokumentumkezelő szabvánnyal. Fő céljuk, hogy intézményenkénti bontásban vonzó összképet tudjanak adni a lengyel kulturális örökség minél nagyobb szeletéről. A digitális gyűjtemény emellett már digitálisan született objektumokat is tartalmaz. A kortárs tudományos szakirodalom jó része csak az épületen belül férhető hozzá. A nem mikrofilmen lévő, illetve digitalizáló berendezéssel nem feldolgozható dokumentumok számára külön fotóműhelyt hoztak létre, ahol a különleges dokumentumok archiválási célú fényképezése történik.

A restaurátor műhelyben tágas térben látják el a konzerválási, restaurálási feladatokat. A munkaszobák, műhelyek mellett feltűnő a közösségi helységek magas színvonala, praktikus elrendezése is. A restaurátor

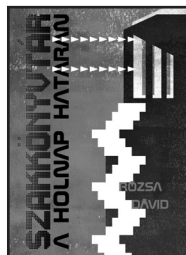
munkaszobában a modern elrendezés mellett rengeteg régi, főleg német gyártású műszaki berendezést is találunk, melyek legtöbbjének működését élőben is kipróbálhattunk. Az új épületbe történő költözés radikálisan megnövelte a munka hatékonyságát. Gondot jelent azonban a szakmai utánpótlás biztosítása.

Összességében megállapíthatjuk, hogy Lengyelországban többet és átgondoltabban költenek a tudományos könyvtári szolgáltatásokra, mint nálunk. Mindegyik meglátogatott intézmény vonzó felhasználói terekkel s a könyvtárosok számára is attraktív munkakörnyezettel bír. Igyekeznek a felhasználókat minél szélesebb körűen, innovatív módon kiszolgálni, a könyvtárközi együttműködésnek is magas szintű formáit sikerült kialakítaniuk.

Összegzés

E beszámolóban megpróbáltam rövid összefoglalást adni arról a koncentrált élményözönről, ami egy IFLA konferencia részvétele során éri az embert. Nagy örömmre szolgált, hogy az MKE támogatásával többen is segíthettük önkéntesként a konferencia lebonyolítását. A záróünnepségen a Lengyel Nemzeti Könyvtár főigazgatója is értékelte erőfeszítéseinket. Sok nagyszerű lengyel kollégával, szervezővel és önkéntessel ismerkedhettem meg. Nagyon remélem, hogy nem ez volt az utolsó IFLA konferencia, amelyen részt vehettem, s egyre többünknek sikerül minél alkotóbb módon bekapcsolódnunk a nemzetközi könyvtáros közösségbe.

Megjelent a Szakkönyvtár a holnap határán című monográfia

A KSH Könyvtár a közelmúltban adta közre Rózsa Dávid: *Szakkönyvtár a holnap határán* című tanulmánykötetét. A szakkönyvtárak megváltozott szerepét, a legújabb külföldi szakkönyvtári trendeket, a fejlesztés hazai lehetőségeit bemutató elemzések (egy részük korábban önállóan is megjelent, például e lap hasábjain) hiánypótló monográfiát eredményeztek.

„Könyvemben egyebek mellett arra keresem a választ, milyen szerepet játszhatnak ezek az intézmények a XXI. században. Javarészt amerikai, nyugat- és közép-európai, illetve hazai adatok és források segítségével igyekszem áttekinteni a szakkönyvtári tevékenységekre ható jelenségeket, trendeket, a magyarországi szakkönyvtári rendszerben a közelmúltban bekövetkezett változásokat és a különböző szakkönyvtártípusok helyzetét, fontosabb eredményeit. Végül bemutatom, milyen fejlesztések, és átalakítások mentek végbe az ezredforduló óta, és miket tervezünk megvalósítani a KSH Könyvtárban annak érdekében, hogy felkészülten lépjük át a holnap határát.” (Rózsa, 11. p.)

RÓZSA Dávid: *Szakkönyvtár a holnap határán*. [Budapest], KSH Könyvtár, 2018. 236 p.